

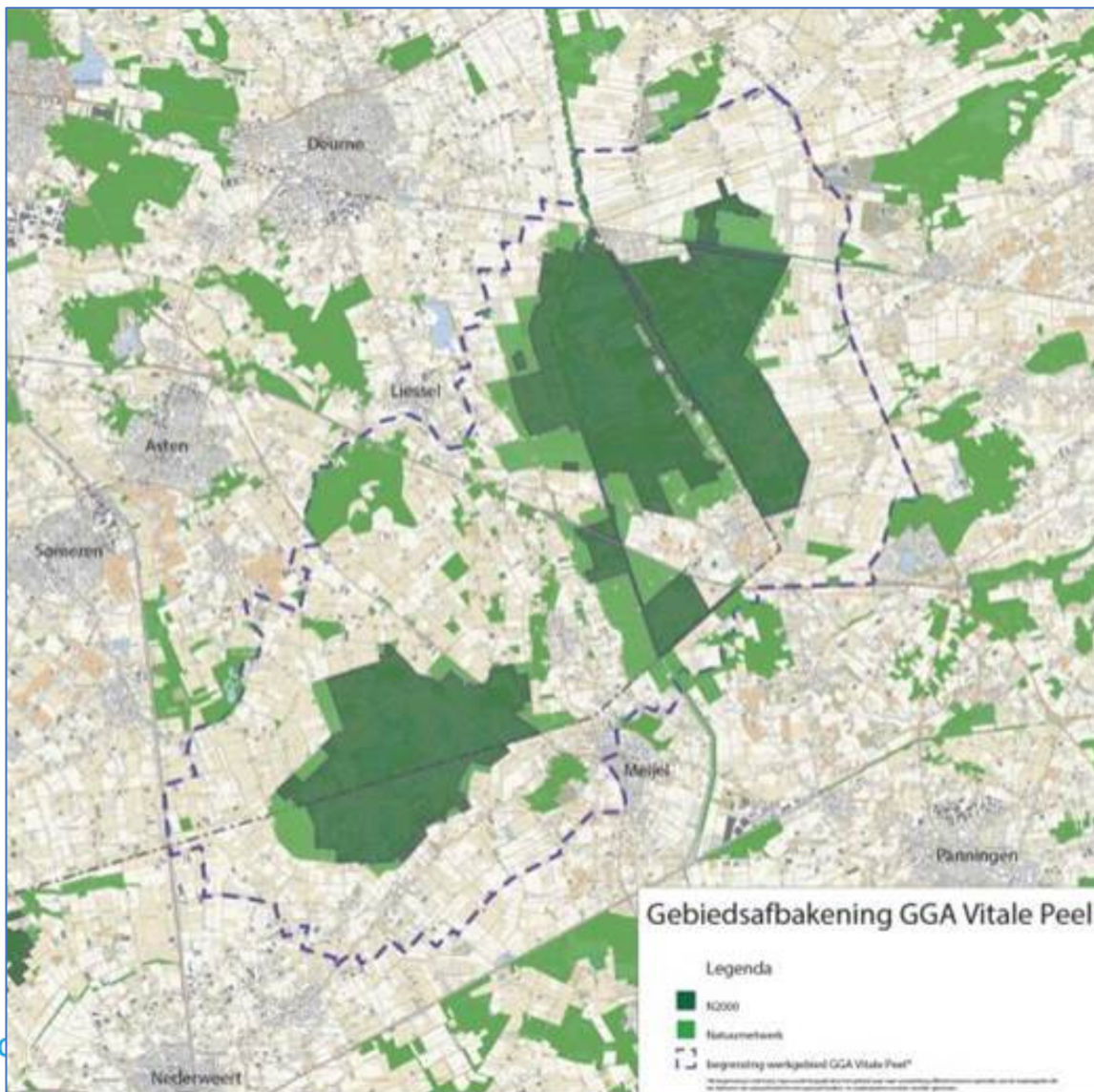
**Stand van zaken
GGA Vitale Peel &
NOVEX De Peel**

Commissie Watersysteem en Waterveiligheid d.d. 13/3/25

GGA Vitale Peel

&

NOVEX De Peel

Deelgebieden Vitale Peel in Noord-Brabant

Astense Aa-Noord

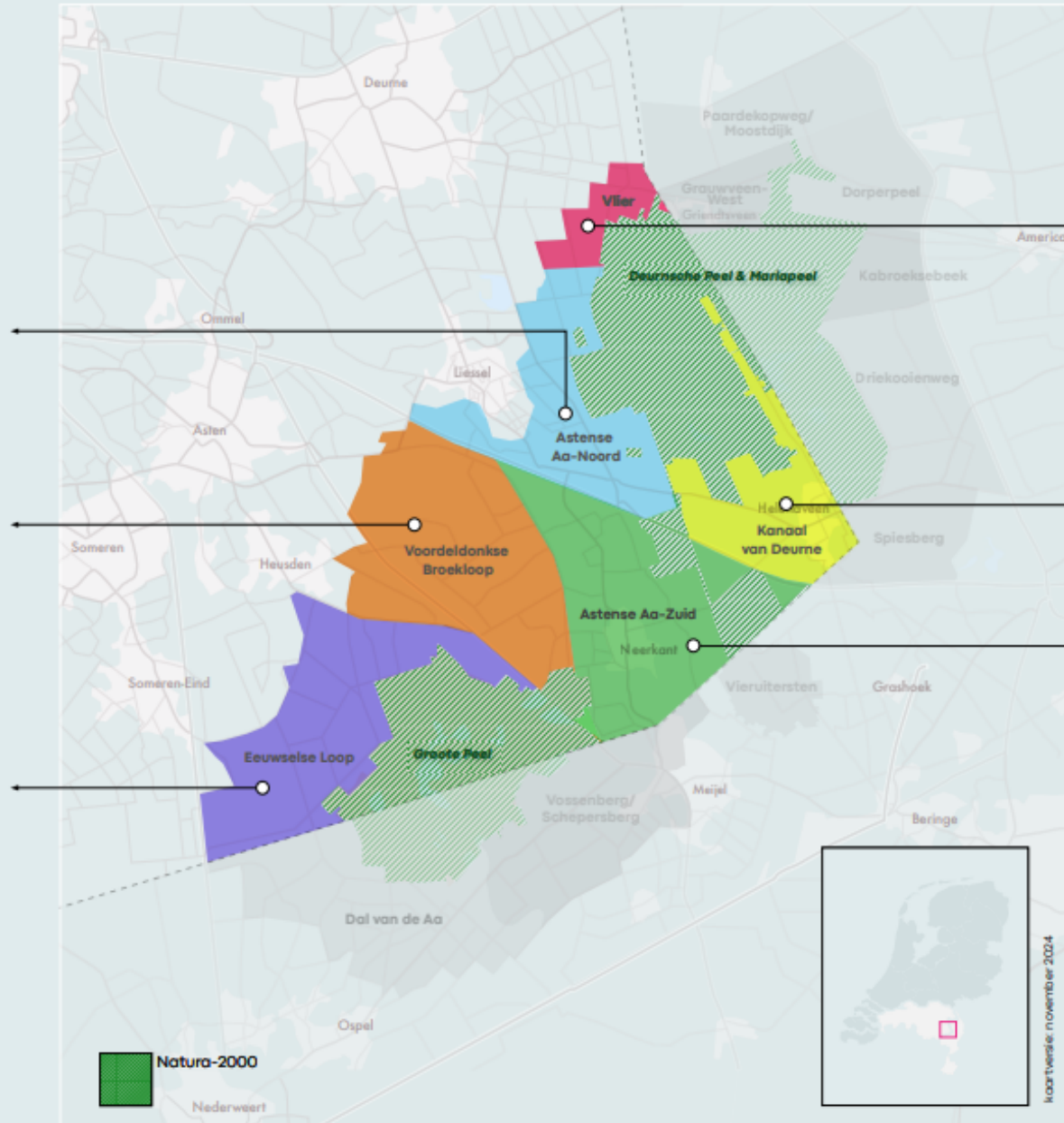
Karakteriserend voor dit deelgebied tussen de A67 en het kanaal van Deurne zijn de natuurlijke beekdalen van de Astense Aa en de Soeloop en de dorpskern van Liessel. Het resultaat van de maatregelen die in Astense Aa-Noord in het kader van het afgeronde project Leegveld zijn genomen, wordt voorlopig gemonitord.

Voordeldonkse Broekloop

De Voordeldonkse Broekloop is genoemd naar het buurtschap Voordeldonk, ten oosten van Asten. Deze bijna volledig gekanaliseerde beek begint vlakbij de dorpskern Neerkant en loopt vervolgens door een ontginningslandschap via de Dennendijkse bossen en kasteel Asten naar de Aa.

Eeuwse Loop

De afwateringsbeek Eeuwse Loop stroomde oorspronkelijk door natuurgebied De Grootte Peel. In 2016 en 2017 werd de beek in oostelijke richting verlegd. Hij loopt nu parallel aan de N279 en is de naamgever van dit deelgebied. Eromheen zien we een typisch ontginningslandschap met overwegend melkveehouderij. De oorspronkelijke, natuurlijke bron van zowel de Eeuwse Loop als de natuurlijke beek de Aa ligt in dit deelgebied. Beide beken zijn tijdens de ontginning doorgetrokken naar Limburg. De inwoners van de gemeente Someren in dit deelgebied voelen zich verbonden met hun Astense bureu.

Vlier

De Vlier is de bovenloop van de Bakelse Aa en ontspringt in dit deelgebied, dat het kanaal van Deurne raakt en de noordkant van de Deurnsche Peel omvat. Een groot deel van dit gebied valt onder het primair agrarisch gebied (Primag) in Deurne en heeft dus een agrarische bestemming. In het gebied zijn meerdere veehouderijen gevestigd. Als onderdeel van Natuurnetwerk Brabant zal een aantal percelen worden aangekocht en ingericht met nieuwe natuur.

Kanaal van Deurne

In dit deelgebied loopt niet alleen het Kanaal van Deurne, maar ook de Helenavaart. Beide zijkanalen van de Noordervaart zijn ooit gegraven om turf en water af te voeren uit het veengebied. De inwoners van dorpskern Helenaveen voelen zich sterk verbonden met de geschiedenis van turfwinning in het gebied.

Astense Aa-Zuid (Neerkant)

De Astense Aa is een van de vertakkingen van de Aa en ontspringt in dit deelgebied. Deze beek vormt over een grote lengte de grens tussen de gemeenten Asten en Deurne. De dorpskern Neerkant ligt in dit deelgebied, net als de peelrestanten Heitakse Peel en 't Zinkske, onderdelen van de Deurnsche Peel. Veenlandschappen en oude zandgronden komen in deelgebied Astense Aa-Zuid samen.

Deelgebieden Vitale Peel in Limburg

Paardekopweg/Moostdijk

Dit deelgebied, grenzend aan de Paardekopweg en de Moostdijk, bevindt zich in gemeente Venray. Het hoogveen in dit landschap is het meest recent afgegraven. Doordat landbouwtechnieken op het moment van afgraven moderner waren dan ten tijde van het ontstaan van oudere bouwlanden is een grootschalig agrarisch cultuurlandschap ontstaan met voornamelijk intensieve veehouderijen. Het kenmerkt zich door een rechtlijnig wegen- en verkavelingspatroon en lange bomenlanen. In dit deelgebied bevinden zich enkele open gebieden met weinig bebouwing, een waardevol landschap. De Grenssloot voert het benodigde water aan. Met ondernemers in dit deelgebied wordt verkend welke maatregelen kunnen worden genomen in het kader van gebiedsgerichte aanpak Gedeelde Peel

Vieruitersten

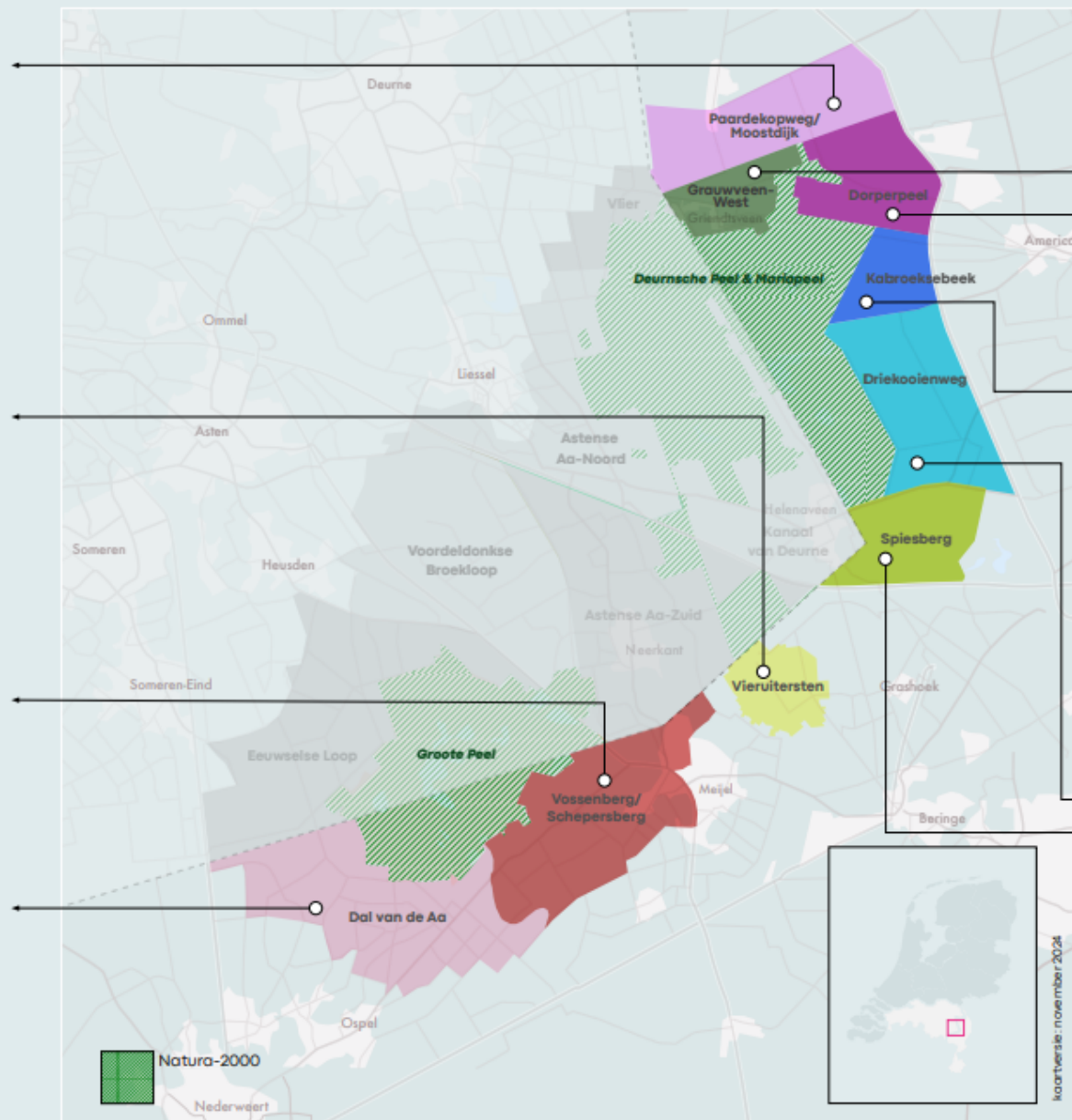
Dit kleine deelgebied is vernoemd naar een buurtschap ten oosten van Meijel. Het omvat de natuurgebieden 't Molentje en Kievitsheide en wordt doorkruist door het kanaal van Deurne en de daaraan parallel liggende Oude Helenavaart. Deelgebied Vieruitersten is een relatief kleinschalige ontginning waar akkerbouw, grasland, vollegrondsgroenteteelt en natuur elkaar afwisselen. Vieruitersten valt binnen het buffergebied van het aan de Brabantse zijde van de provinciegrens liggende peelrestant 't Zinkske.

Vossenberg/Schepersberg

Aan de zuidoostelijke grens van natuurgebied de Groote Peel is de Vossenberg te vinden, een hogere zandrug in het landschap. Vanaf uitkijktoren Belfort kijk je er uit over de Groote Peel en het aangrenzende laaggelegen landbouwgebied. Daardoorheen stroomt de bovenloop van de Eeuwse loop. In het zuidwesten van dit deelgebied ontspringen in natuurgebied De Kruisvennen verschillende beken. Het zuidelijke deel van dit deelgebied, rondom de Schepersberg, is wat hoger gelegen. Aan de oostkant van dit deelgebied begint dorpskern Meijel. Een initiatief uit 2023 van agrarisch ondernemers met gronden in de omgeving van dit kerkdorp leidde tot het Meijels Agrarisch Perspectief (MAP).

Dal van de Aa

De beek de Aa ontstaat door het samenkomen van een aantal sloten in de omgeving van Ospeldijk en stroomt door het landbouwgebied tussen Nederweert en de Groote Peel naar het westen. Vervolgens buigt hij in noordelijke richting af naar de Maas in Noord-Brabant. Aan de zuidzijde wordt dit gebied afgebakend door de zogenaamde 'bufferzone grondwaterafhankelijk natuur'. Dit is een zone rondom de N2000-gebieden Groote Peel en Deurnsche Peel & Mariapeel. In Noord-Brabant wordt dit de 'attentiezone' genoemd. In deelgebied Dal van de Aa werkt burgerinitiatief Poort naar de Peel aan een alternatief ruimtelijk inrichtingsplan.

Grauwveen-West

In deelgebied Grauwveen-West ligt de dorpskern Griendtsveen. Ten noorden van het dorp ligt een klein landbouwgebied dat wordt begrensd door een spoorlijn, natuurgebied Grauwveen en de Grenssloot. Het betreft een relatief nat gebied waar overtollig water in oostelijke richting afstroomt naar aanvoerleiding Dorperpeel. Deelgebied Grauwveen-West valt, net als de deelgebieden Paardekopweg/Moostdijk, Dorperpeel, Kabroekse beek en Driekoolenweg, binnen de begrenzing van de Gedeelde Peel. Deze gebiedsgerichte aanpak wordt getrokken door gemeente Horst aan de Maas, maar in Paardekopweg/Moostdijk is gemeente Venray het bevoegd gezag.

Dorperpeel

Dit landbouwgebied, waar onder andere veel blauwe bessen worden geteeld, ligt ten noorden van de Mariapeel, direct naast natuurgebied Grauwveen. Het gebied is grootschalig ontgonnen en kent nu een verkaveld landschap. Door het gebied loopt de wateraanvoerleiding Dorperpeel, die het water doorgeleid richting de oostelijk gelegen Kabroeksebeek. Deelgebied Dorperpeel ligt lager dan zijn omgeving en heeft zowel last van droogte als van wateroverlast. Door het veranderende klimaat met lange droge periodes en extreme buien wordt het in dit gebied steeds moeilijker om reguliere landbouw te bedrijven. Herontwikkeling, bijvoorbeeld in de vorm van grootschalig opwek van zonne-energie, wordt verkend.

Kabroeksebeek

Hoogveen is een voedselarm en zuur ecosysteem. Van nature liggen er overgangszones rondom hoogveengebieden, waarin het zuur en de mineralen uit de omgeving elkaar ontmoeten. Deze zones zijn relatief smal en worden laggzones genoemd. In dit deelgebied, het brongebied van de Kabroeksebeek en gelegen tussen de Griendtsveense weg en Vossenheuvel, wordt zo'n laggzone weer hersteld.

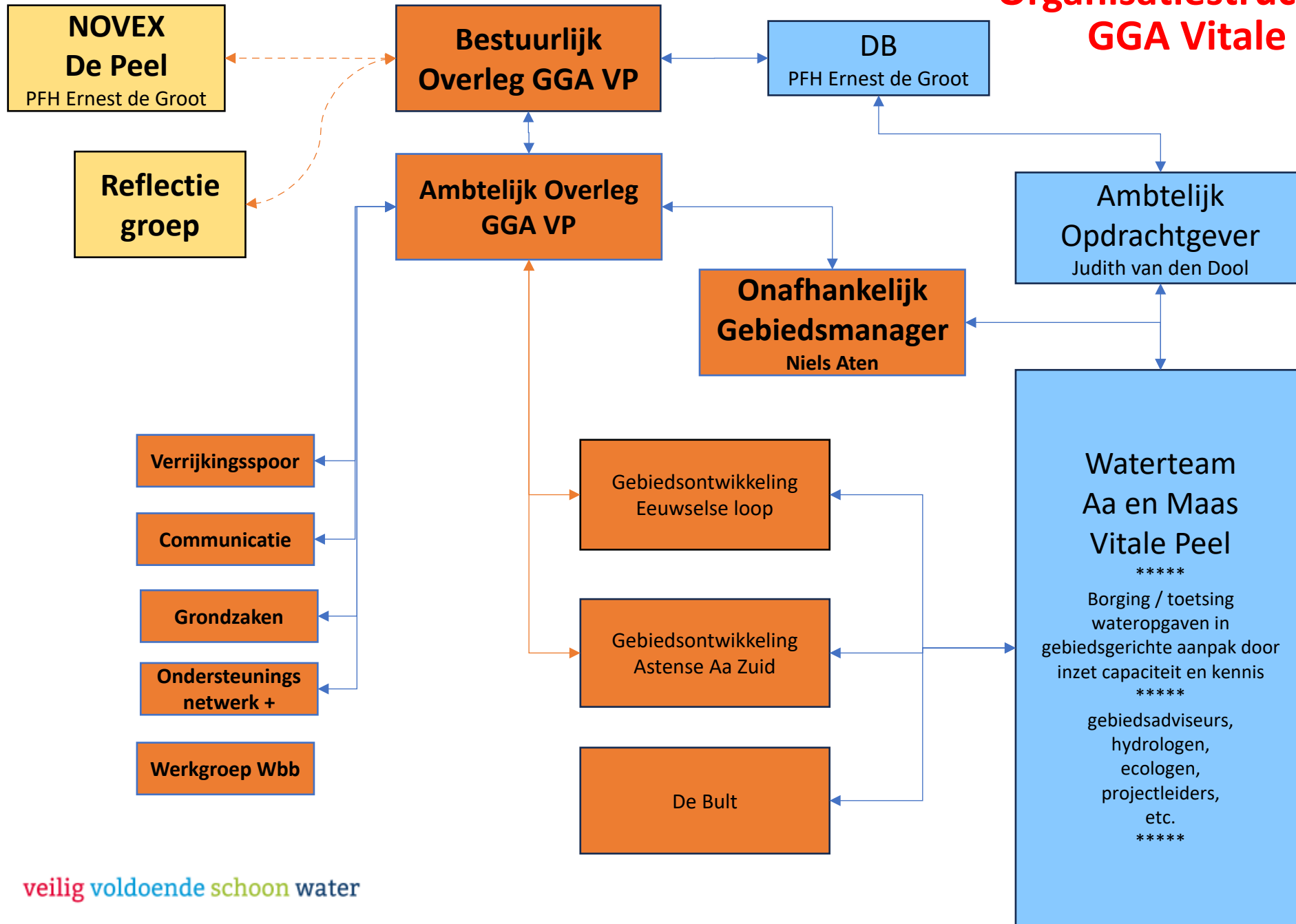
Driekoolenweg

De naamgever van dit deelgebied loopt parallel aan de Mariapeel. Aan deze ontginningssweg uit de jaren vijftig van de vorige eeuw ligt de meeste bebouwing: aanvankelijk veel veehouderijen maar tegenwoordig vinden we meer diversiteit in (agrarische) bedrijven. De grote percelen lopen allemaal vanaf de Driekoolenweg richting de Mariapeel en de Middenpeelweg. De ontwatering van dit deelgebied volgt deze indeling in oostelijke richting. In het zuiden van deelgebied Driekoolenweg bevindt zich het kleine ontginningssdorp Evertsoord.

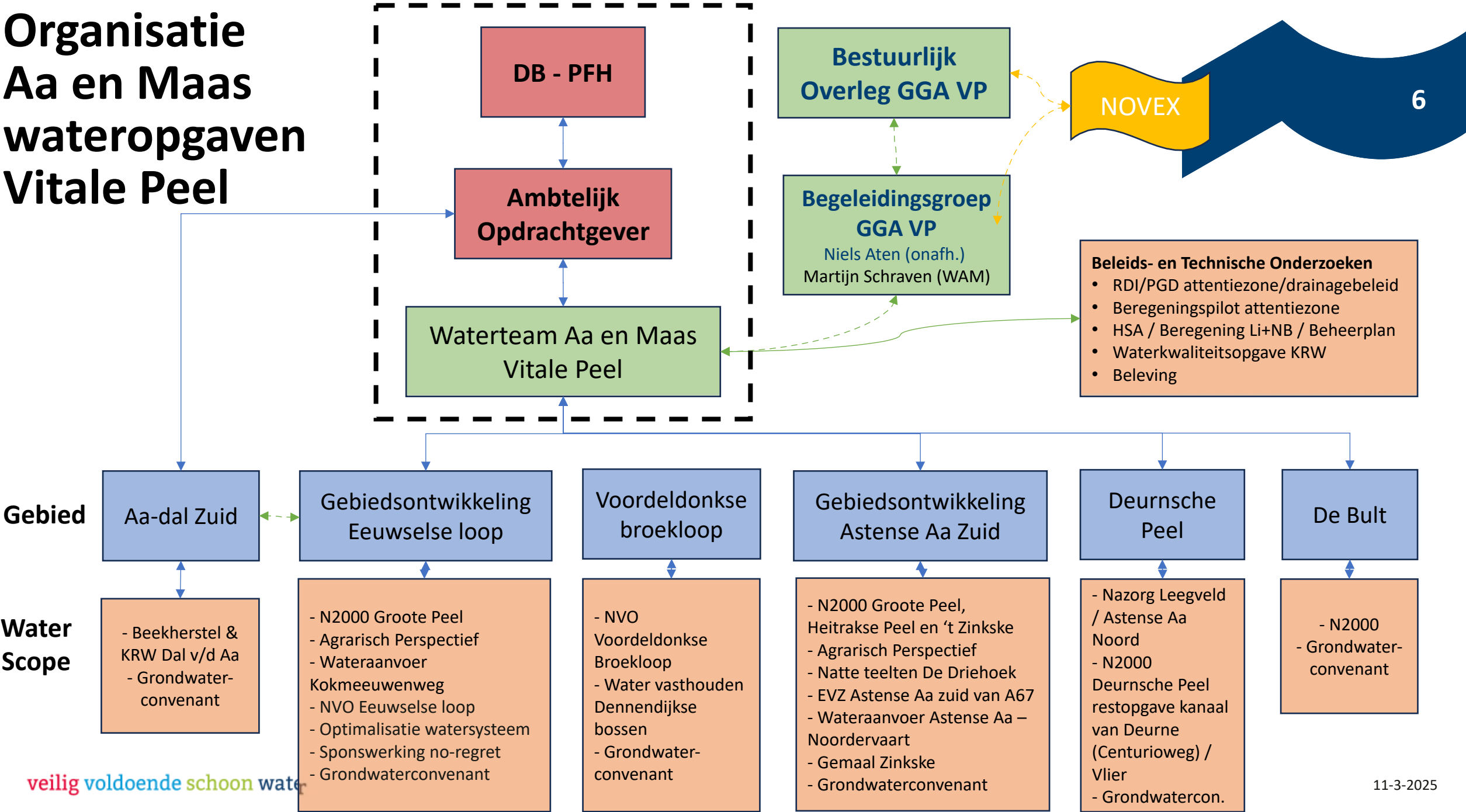
Spiesberg

Dit landbouwgebied ten zuidoosten van de Mariapeel behoort deels tot gemeente Peel en Maas en deels tot gemeente Horst aan de Maas. Het grondgebruik is divers. Naast grasland en akkers worden er bijvoorbeeld ook blauwe bessen geteeld. Het water uit dit gebied stroomt af naar de Groote Molenbeek. Dit is de langste natuurbeek van Noord-Limburg.

Organisatiestructuur GGA Vitale Peel

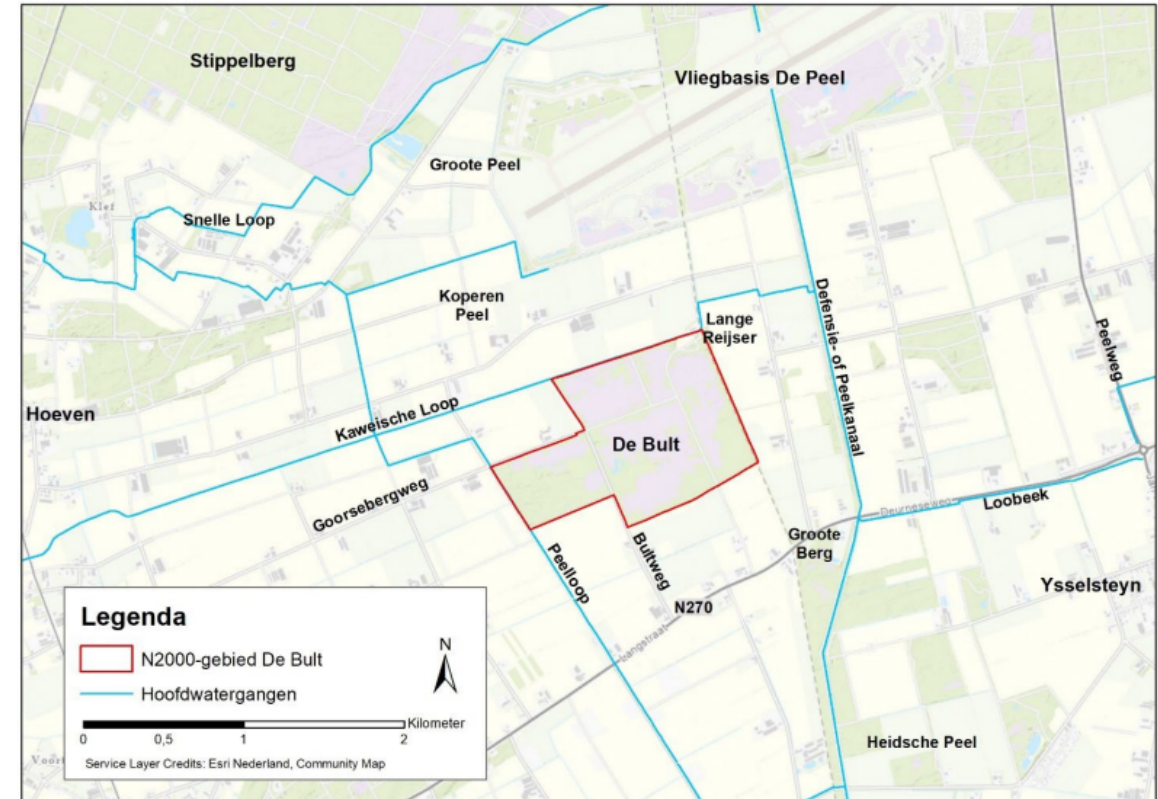
Organisatie Aa en Maas wateropgaven Vitale Peel

GGA De Bult

7

- Opgaven natte natuur, stikstof, water, landbouw
- Weerstand in streek door:
 - reactivering vliegbasis De Peel;
 - stikstof;
 - onderzoek vergunningen grondwateronttrekkingen;
 - handhavingsverzoek.
- Variantenstudie Watermaatregelen samen met agrariërs.
- Pilot berekening (initiatief Aa en Maas)

GGA Vitale Peel

Beleidszaken en -opgaven

- Integrale gebiedsgerichte aanpak gericht op de natuur (N2000), water, stikstof en landbouwdoelen
- Sturing op samenhang tussen de verschillende deelgebieden/projecten
- Bestuurlijk overleg GGA
- Inzet op vernatting in en om N2000, passend bij de natuurdoelen in N2000 o.a. via:
 - Beregeningsdossier en handhaving
 - Drainagebeleid
 - Grondwaterconvenant

GGA Vitale Peel

Aansluiting bij Brabantse Aanpak Landelijk Gebied (ALG); was NPLG/BPLG

Financiering vanuit o.a.:

- LPN (Landelijk Programma Natuur)
- Eerste tranche transitiefonds van LVVN.
- Samen ca. 450 mln euro.

Q1 2025 Uitvraag provincie aan GGA's voor opvoeren
projecten voor financiering incl. planning

Q2 2025 Beoordeling uitvraag

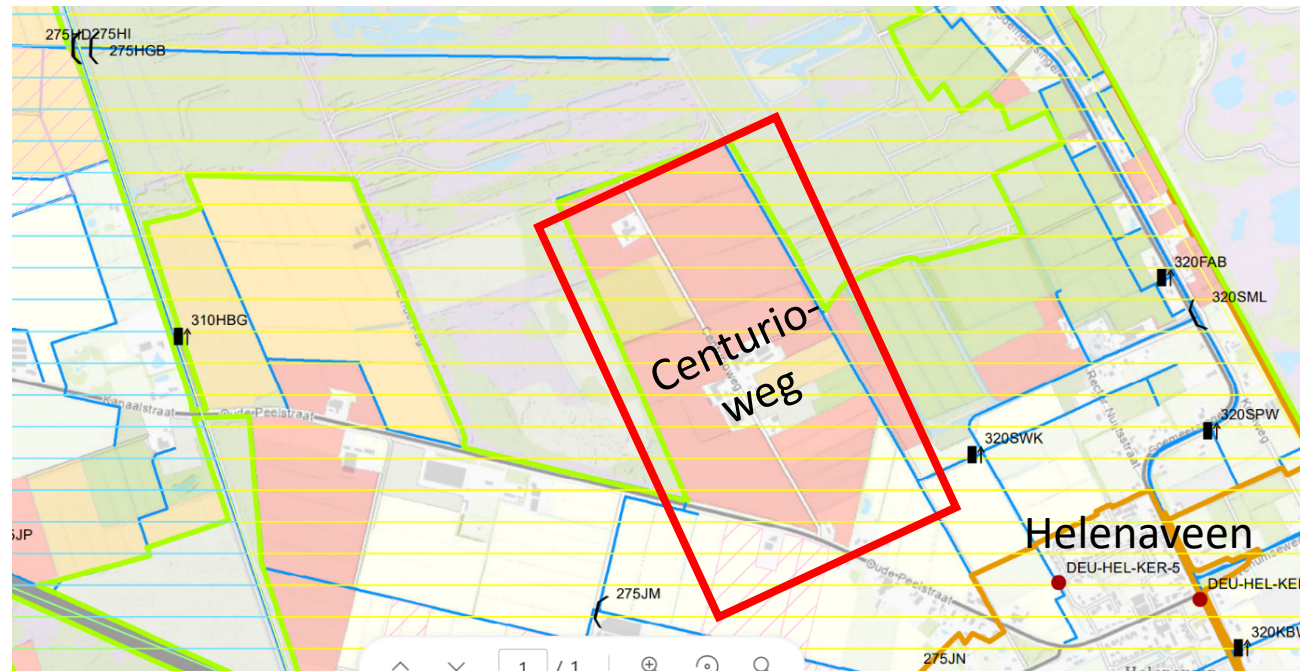

Deurnsche Peel - Leegveld

10

Stand van zaken:

- Nazorg Leegveld loopt goed
- Restopgave Centurioweg.

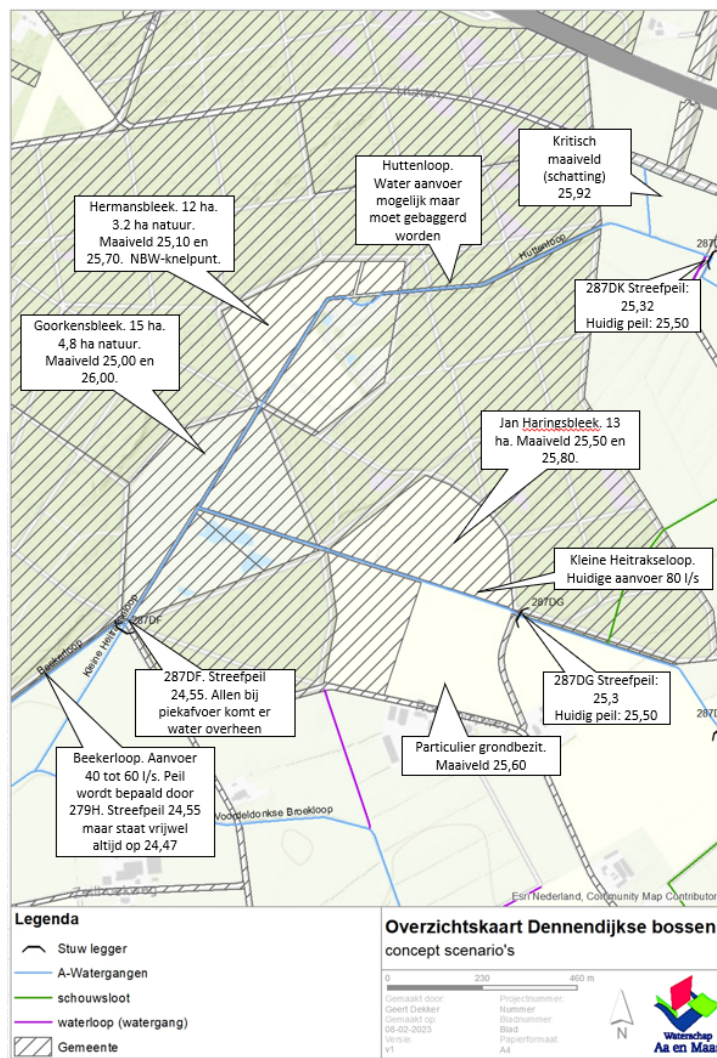

Voordeldonkse Broekloop – Dennendijkse bossen

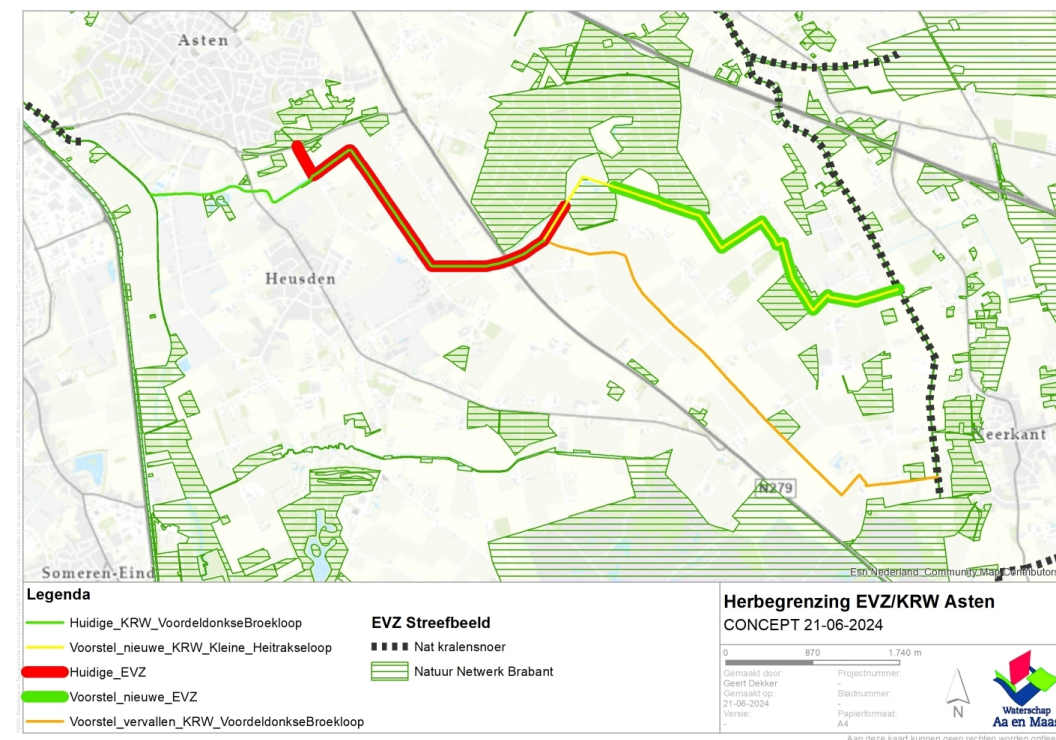
1
1

Dennendijkse Bossen:

- Watersysteemherstel door ontwatering te stoppen.
- Verkennen waterberging.

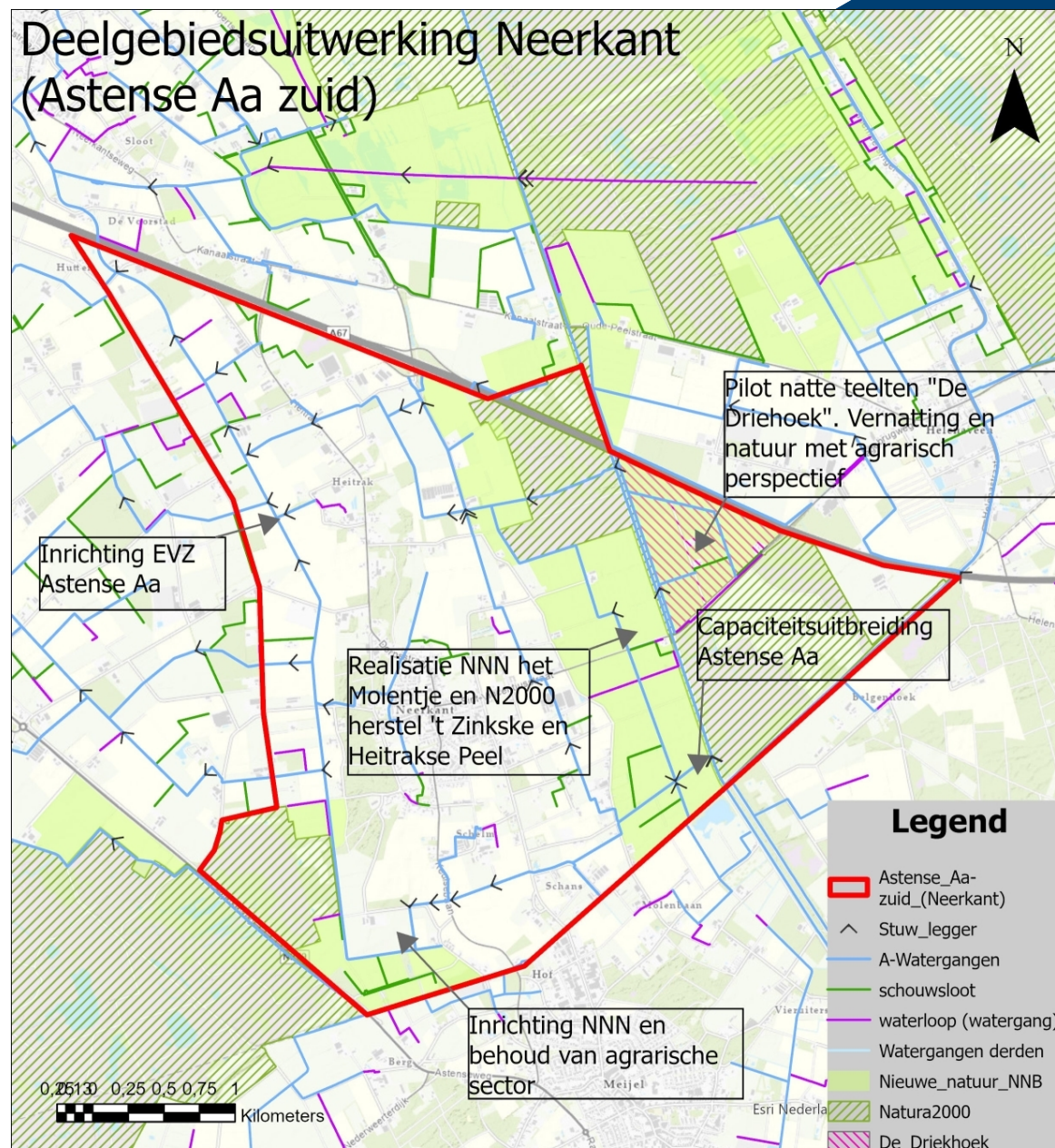

KRW/EVZ/NVO Kleine Heitrakseloop / Voordeldonkse broekloop

Groote Peel – GGA Deelgebied Astense Aa Zuid

- EVZ Astense Aa
- Wateraanvoer bovenloop Astense Aa
- Restopgave NNB/NNN:
 - Molentje (Heitrakse Peel en 't Zinkske)
 - Oostelijk deel Groote Peel
- Aandacht voor leefbaarheid
- Agrarisch perspectief
 - Vrijkomende grond beschikbaar houden
 - Ondersteuning bij extensivering
 - Pilot teelt natte gewassen binnen NNB (Driehoek)

- Wateraanvoer en Dal vd
Aa volgende dia*

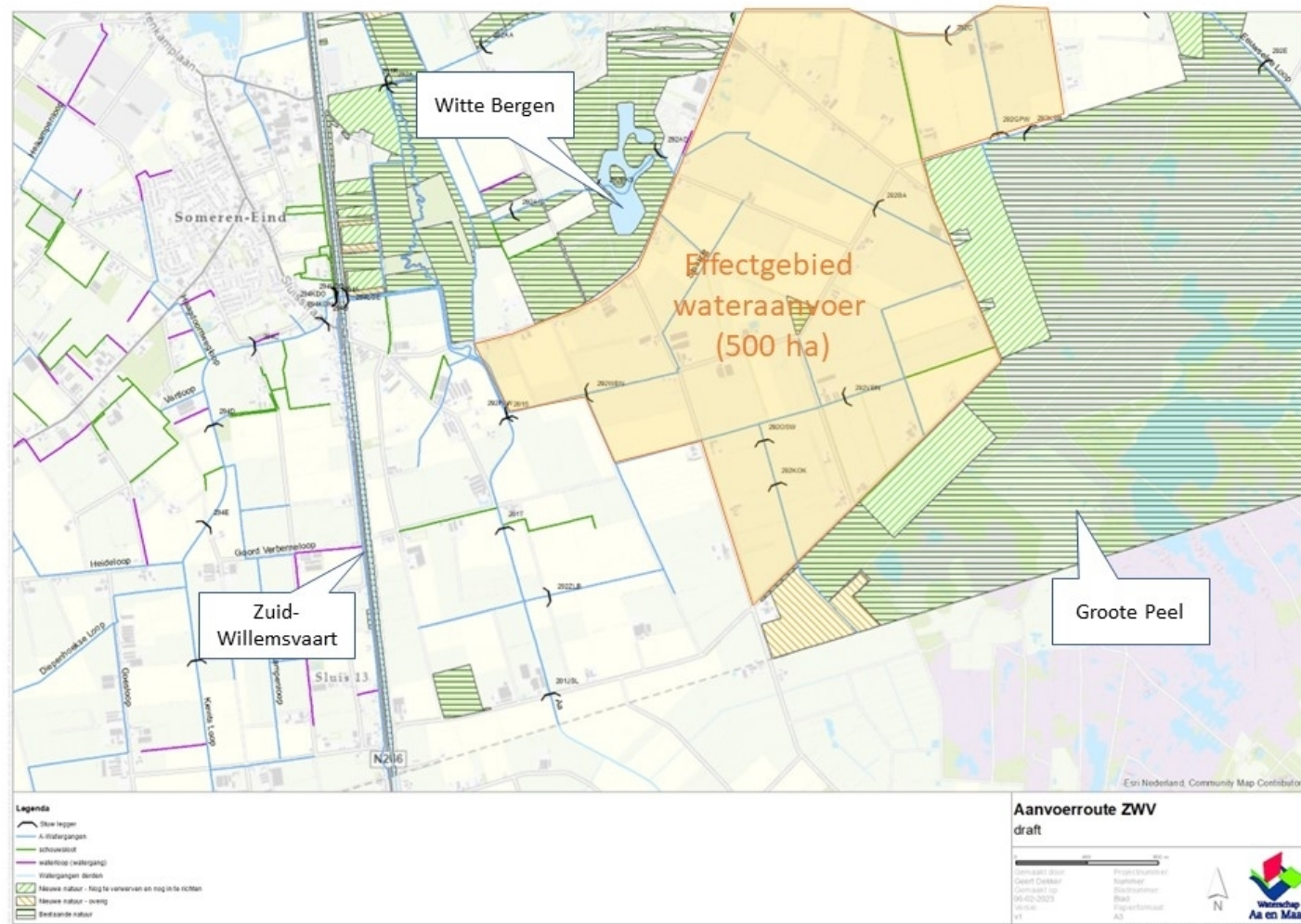

Groote Peel – Wateraanvoer Kokmeeuwenweg

GGA Deelgebied Eeuwse loop

1
4

- Anti-verdrogingsmaatregel N2000 gebied.
- Stabiliseren grondwaterstanden voor landbouw en natuur.
- Eerste hydrologische tracé-verkenning langs de kokmeeuwenweg. Volgende zaken worden getoetst:
 - Ruimtelijke inpasbaarheid
 - Draagvlak in de omgeving
 - Mogelijkheden grondverwerving
 - Effecten nieuwe watergang
 - Effecten op grondwaterstand

Groote Peel – Dal van de Aa

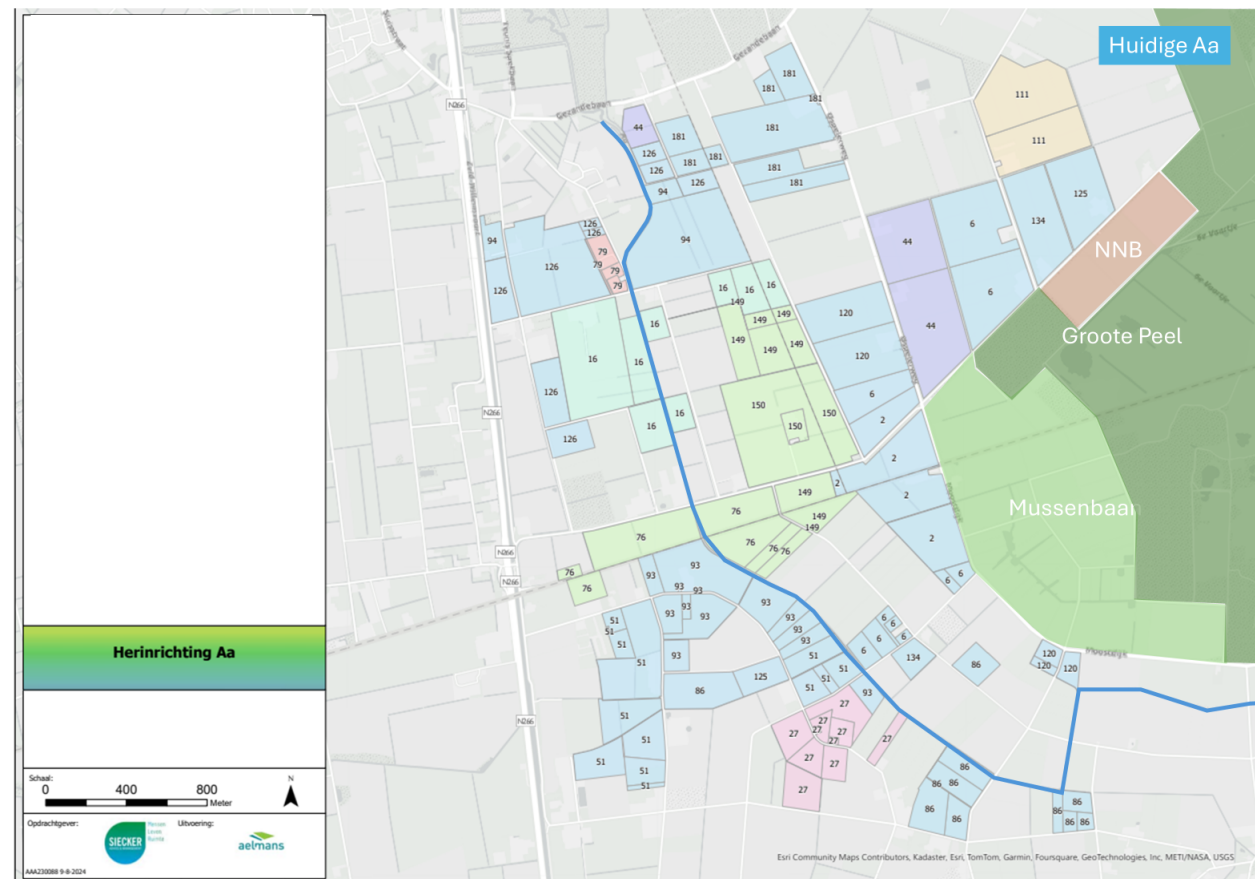
Deelproject Aa-dal Zuid

Opdracht:

- KRW-beekherstel streefbeeld moerasbeek
- Invulling grondwaterconvenant

Aanpak:

- Gezamenlijk project Waterschap Aa en Maas en Waterschap Limburg;
- Grondpuzzel vanuit perspectief agrariërs
- “Filosofie”: melkveehouders helpen met extensiveren zorgt voor:
 - Behoud grasland;
 - Ruimte voor vasthouden van grondwater;
 - Ruimte voor beekherstel;
- Overlap en raakvlak met:
 - Wateraanvoer Kokmeeuwweg en
 - Deelgebiedsuitwerking Eeuwselseloop

Hydrologische Systeem Analyse

Doel: bouwen nauwkeuriger (grond)watermodel voor de Peelvenen.

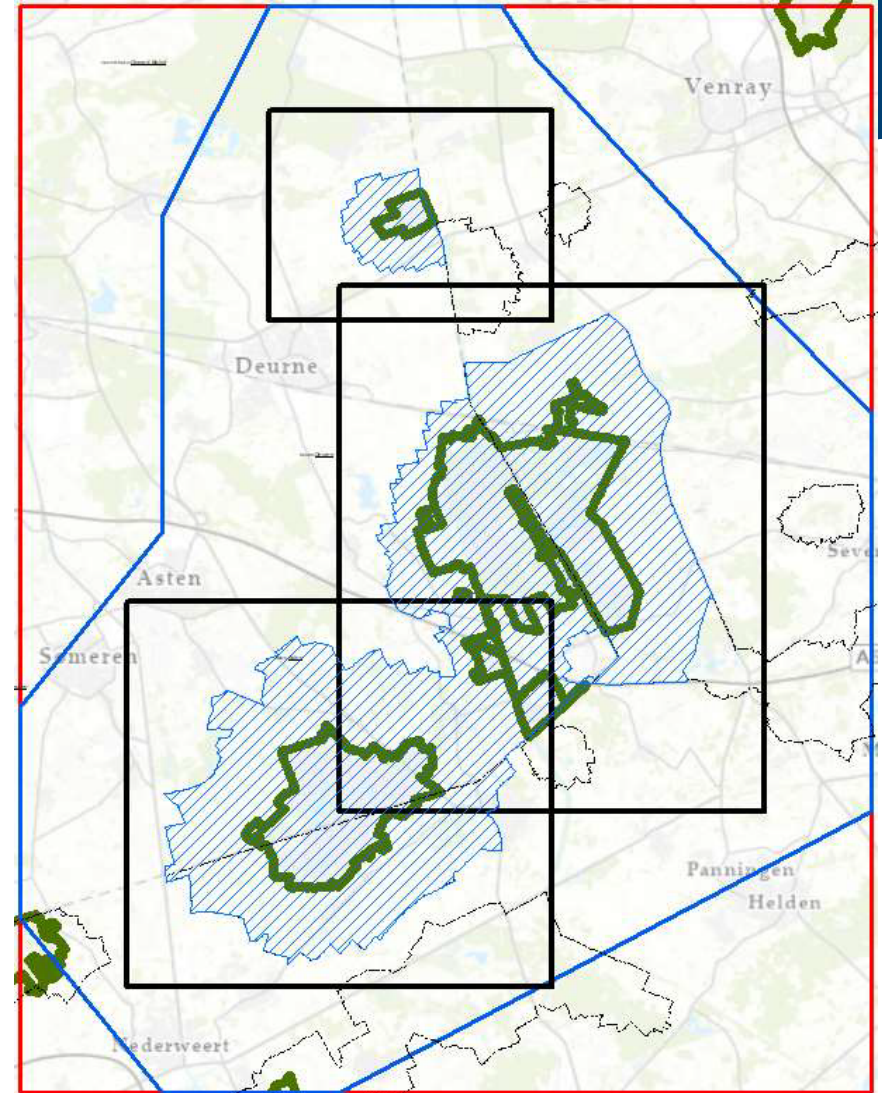
Waarom?

- Effecten berekening, drainage, ontwatering en feitelijke fysieke situatie in zowel bodem als water in kaart brengen
- Effecten natuurherstelprojecten optimaliseren

Proces:

- Trekker provincie Limburg
- Praktijkwerkgroep met o.a. ZLTO, LLTB, ABMP, WBdP.
- Aa en Maas actief betrokken

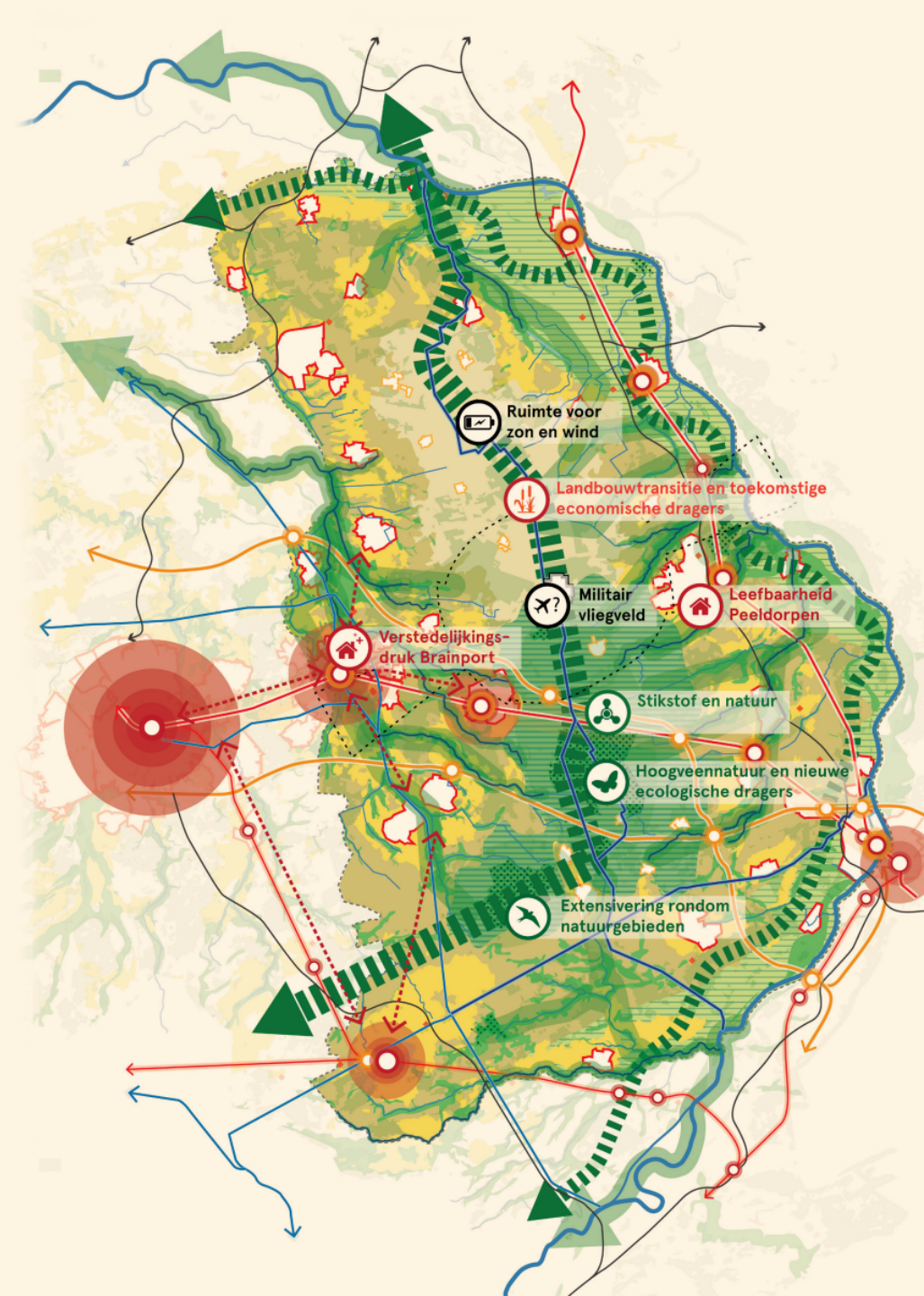
Planning is model medio 2025 gereed.

Modelgrens (blauw), deelmodelextent (zwart) en de hydrologische beschermingszones rond de N2000 (gearceerd) (Uitgangspuntennotie HAS sept, 2025)

NOVEX De Peel

- Ontwikkelperspectief met horizon 2050
 - 'Zich Ontwikkeland Perspectief' op een 'Groene Peel', een 'Ondernemende Peel' en een 'Leefbare Peel'.
- GGA Vitale Peel met horizon 2035
 - Vult deel van vergezicht NOVEX in, vanuit huidige gebiedsopgaven en wet- en regelgeving.
 - *Waterschap focus op grond- en oppervlakte water voor natte natuur en minder verdroging landbouw*
 - *KRW-beekdalen als groenblauwe aders, met juiste grondgebruik in beekdal en op flank*

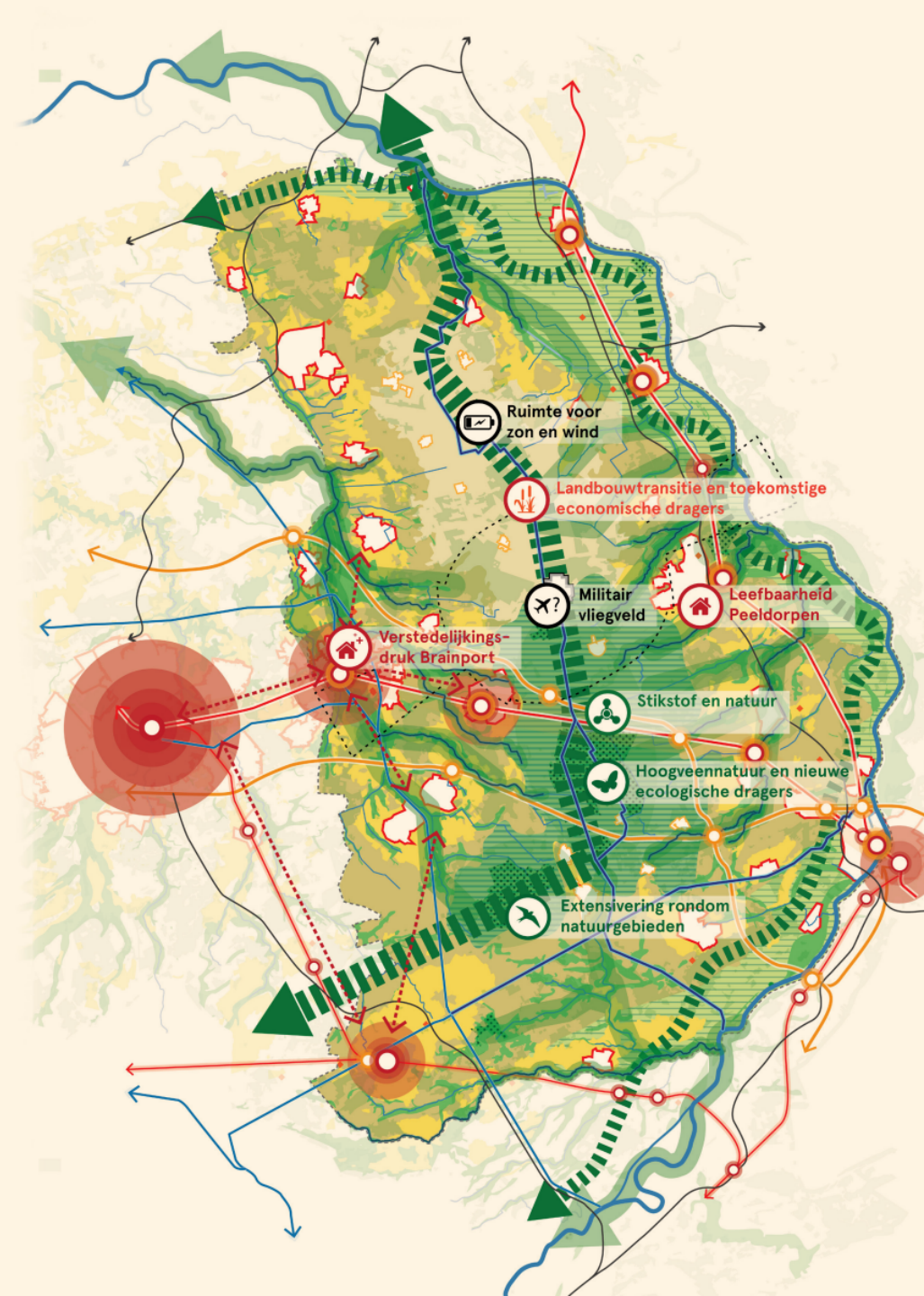
NOVEX De Peel

- **RUIA:** Regionale UitvoeringsInvesteringsAgenda:

Impulsprojecten, max 25.000 euro. Nog in behandeling bij stuurgroep, uitspraak voor honoreren initiatieven GGA VP volgt in maart.

Sleutelprojecten, concreet:

- Propositie extensivering melkveehouderij Groote Peel:
 - *Gebiedsproces deelgebied Eeuwselse loop met melkveehouders;*
 - *Voortbestaan ondernemers door extensivering;*
 - *Behoud grasland & hoger grondwater voor landbouw en natuur;*

Dank voor uw aandacht!